

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 31 Mart 2021
Sayı : 1693

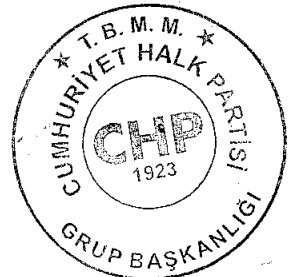
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Umumi Hıfzıssıhha Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	02 Nisan 2021	Esas No: 2/3523

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞ. KURULU
02 Nisan 2021
Numara

TBMM GENEL EVRAK
02 Nisan 2021
No. 803460
BAŞKANLIK KAYIT NO

GEREKÇE

Etkisi ve yaygınlığı açısından insanlık tarihinde benzeri görülmemiş bir salgın olan Covid-19'a karşı yürütülen mücadele, başta sosyo-ekonomik olmak üzere etik ve hukuksal değer ve kuralların da test edildiği bir sınav haline dönüşmüştür. Alınan tedbirlerin bilimsel dayanağı, ortaya çıkan sonuçların paylaşımındaki şeffaflık, müeyyideye bağlanan kısıtlamalardaki hukukilik ile cezaların uygulanmasında kanun önündeki eşitlik, salgına karşı yürütülen mücadelede başarının en önemli belirleyicilerinden olan halkın karar alıcılara güven duyması; bu sayede de toplumsal ölçekte tedbirlere riayet edilmesini sağlamaktadır.

Doğal afetlerde olduğu gibi salgın hastalıklara karşı mücadele dönemlerinde, karar alıcılara her zamankinden fazla sorumluluk düştüğü bir gerçektir. Bu dönemlerde siyasi iktidarlar, orkestra şefi, maestro konumuna geçmekte; aldıkları kararlarla halkın karşı karşıya kaldığı sorunlar ya hızla aşılmakta ya da yangının büyümesine sebep olunmaktadır. Yönettikleri toplumları olası tehditlere karşı gerekli tedbirleri alarak hazır duruma getirmekle mesul ve bu amaçla yetkilendirilmiş kişilerin, sorumluluklarını yerine getirmesi bir zorunlulukken, aksi durum bir eksiklik değil eylemin içeriğine göre suç vasfı bile kazanabilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'ni bir fiil 19 yıldır tek başına yöneten AKP iktidarı, geçen bu yıllarda yarattığı tahribat ve son olarak 2018 yılında uygulamaya konulan sözde 'Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi', özde 'otoriter-tek adam rejimi' nedeniyle Covid-19 salgınıyla mücadelede hem sosyo-ekonomik hem de etik ve hukuksal boyutta sınıfta kalmıştır. Başarısızlığın düzeyi, sorunların aşılamamasıyla sınırlı kalmamış, yeni ve telafisi imkansız yeni sorunların doğmasına sebep olunmuştur. Salgının başlangıcında vaka sayılarını kamuoyu ile doğru paylaşmayan; gerek duyulan tam kapanmayı, yıllardır sürdürülen rant ve yolsuzluk ekonomisinden kaynaklı çökertilen devlet bütçesinin imkansızlıklarından kaynaklı gerçekleştiremeyen; aşılari vaat edilen tarih ve miktarda sağlayamayan karar alıcı noktadaki siyasi iktidar, geldiğimiz aşamada halk nezdinde devlete olan güveni sıfırlamış durumdadır.

Covid-19 ile mücadele döneminde neden olunan tahribatların en önemlilerinden biri ise, salgının yayılmasını önleme amaçlı konulan yasakların uygulamasında görülmüştür. Bilindiği üzere maske ve sosyal mesafe ile bazı gün ve saatlerde belli yaş gruplarının yanı sıra toplumun geneline konulan sokağa çıkma yasakları, Covid-19 ile mücadele döneminde alınan tedbirler arasında öne çıkanlardır. Bu sınırlamaları ihlal edenlere çeşitli miktarlarda (maske takmama cezası 900 lira, sosyal mesafeye uymayanlar ile yasak saatlerde sokağa çıkanlara da 3150 lira) idari para cezası kesilmekte. Covid-19 salgını nedeniyle geçen yılın Mart ayından itibaren başlayan yasakları ihlalden on binlerce vatandaşa ceza kesilirken, her geçen gün bu sayı artış göstermektedir. Aralarında Prof.Dr. Kemal Gözler'in de yer aldığı birçok anayasa hukukçusu, söz konusu yasakların, OHAL kapsamında uygulanacak yasaklar olduğunu ifade etmesine karşın AKP iktidarı, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da hukuki gereklilikleri yerine getirmeksizin kararları uygulamaya koymuştur.

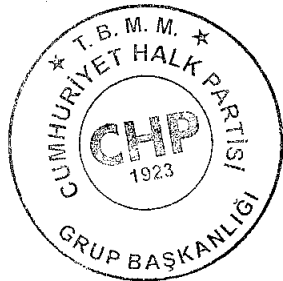
Hukuki dayanaktan yoksun idari kararlarla çıkılan yolda uygulamalar da çifte standartlı şekilde hayata geçirilmiştir. Bunun net örneği, iktidar partisi AKP'nin ilçe, il ve büyük kongresi olmuştur. AKP Genel Başkanı ve aynı zamanda Cumhurbaşkanı olan Recep Tayyip Erdoğan'ın bizzat övündüğü parti kongre salonlarının lebalep dolması, yine tıklım tıklım dolu salonlarda AKP'lilerin eğlenceleri geçen aylar boyunca kamuoyuna yansımıştır. Hem yazılı ve görsel hem de sosyal medya üzerinden yansıyan görüntülerde Covid-19 yasaklarının açıkça ihlal edildiği AKP kongrelerine ilişkin herhangi bir cezai işlem söz

konusu olmazken on binlerce vatandaş çeşitli gerekçeler sunularak Covid-19 idari para cezasına çarptırılmıştır. Hatırlanacağı üzere geçen aylarda İstanbul Taksim’de kamera kayıtları üzerinden yapılan tespitle maskesini nizami takmadığı için bir vatandaşa ceza kesilmesi bile söz konusu olmuştu.

Bir yandan lebalep kongreler yaptıkları için övünen ve adeta Covid-19 salgının yayılması için özel çaba sarf eden karar verici konumdaki kişi ve onların siyasi tabanının her türlü yasağı delmesine karşın cezasız kalması, diğer yandan anayasal hakları ihlal edilerek cezalandırılan on binlerce vatandaş. Bu uygulama, AKP iktidarının uzun zamandır taşlarını döşediği ikili hukuk sisteminin bir başka göstergesidir.

Neden olunan tahribat, iktidarın yanlış uygulamalarıyla sınırlı kalmayıp, erki elinde tutanlar yüzünden halkın devlete olan güveninin sarsılmasıdır. AKP iktidarının süregelen hukuksuz uygulamalarının daha fazla tahribat yaratmaması ve halkın devlete olan güveninin tekrar tesis edilmesine bir nebze katkı sunması bağlamında Covid-19 nedeniyle verilen cezaların iptal edilmesi; geçen süreçte ödemesi yapılan cezaların ise vatandaşlara iade edilmesi için cezaların dayanağı olan 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’na geçici bir madde eklenmesini amaçlamaktayız.

UMUMİ HIFZISSİHHA KANUNUNDA DEĞİŞİLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 24 Nisan 1930 tarih ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun 282 inci maddesi kapsamında Covid-19 salgını dayanak gösterilerek maske ve sosyal mesafe ihlali gerekçesiyle 1 Nisan 2020 – 31 Mart 2021 tarihleri arasında verilen idari para cezaları ile bunlara ilişkin tüm gecikme faizi ve cezalardan kaynaklanan kamu alacağı terkin edilmiştir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

